

BÀI THU HOẠCH

I. Thời gian: 29/12/2024

II. Nội dung: Công tác xây dựng lớp học hạnh phúc, tôn trọng quyền trẻ em.

Câu hỏi: Đồng chí hiểu lớp học hạnh phúc là gì? Những tiêu chí nào để xây dựng được lớp học hạnh phúc, tôn trọng quyền trẻ em?

Lớp học hạnh phúc là gì?

Lớp học hạnh phúc là môi trường học đường nơi mà học sinh và giáo viên hình thành, duy trì các trạng thái cảm xúc tích cực, cảm thấy hạnh phúc. Tham gia vào lớp học hạnh phúc sẽ thiết lập được tình cảm lành mạnh, góp phần vào sự phát triển nhân cách tốt đẹp cho mỗi cá nhân. Đây chính là nơi mà mỗi cá nhân muốn đến và có sự mong chờ, hứng thú, rung cảm. Lớp học hạnh phúc làm cho mỗi người cảm nhận được sự an toàn, thú vị, sự nâng đỡ khi có nhiều nhu cầu được thỏa mãn.

Lớp học hạnh phúc là tế bào làm nên môi trường hạnh phúc, mỗi ngày đến trường là 1 ngày vui. Người học thực hiện nhiệm vụ một cách chủ động, tích cực, thoải mái và khát khao nhất. Học sẽ cảm thấy có niềm tin, sự rung động, động lực đến lớp và yêu quý, mong mỗi những giờ học của mình.

Tiêu chí của lớp học hạnh phúc

Để xây dựng lớp học hạnh phúc cần đảm bảo các tiêu chí về môi trường học an toàn thân thiện, giáo viên và học sinh hạnh phúc, phụ huynh hạnh phúc và mối quan hệ trong và ngoài lớp học. Cụ thể:

Môi trường học an toàn, thân thiện

Môi trường học an toàn, thân thiện là 1 tiêu chí xây dựng lớp học hạnh phúc bao gồm 3 yếu tố:

- **Môi trường xanh – sạch – đẹp:** Trong lớp học cần có góc thiên nhiên được sắp xếp hợp lý để trẻ có thể thoải mái trải nghiệm, khám phá. Cây xanh được đặt ở vị trí phù hợp, thường xuyên chăm sóc mang lại không gian xanh có lợi cho sức khỏe.
- **Lớp học an toàn:** Trẻ được đảm bảo an toàn về tinh thần, thể chất, không có tình trạng bạo hành. Thiết bị, bàn ghế, đồ dùng, giáo cụ thường xuyên được vệ sinh sạch sẽ được sắp xếp khoa học, hợp lý trong không gian lớp học. Nhà vệ sinh luôn sạch sẽ, khô thoáng và có cây xanh.
- **Môi trường thân thiện:** Môi trường trong lớp học thoáng mát về mùa hè, ấm áp về mùa đông có đầy đủ ánh sáng tự nhiên. Lớp học thực hiện tốt nội quy, tạo cơ hội để học sinh phát huy tiềm năng, phát triển tối đa khả năng, năng lực và cùng học tập tiến bộ. Các thành viên trong lớp học đoàn kết, được tôn trọng, yêu thương, thấu hiểu lẫn nhau.

Học sinh hạnh phúc

Trong tiêu chí lớp học hạnh phúc không thể thiếu điều kiện học sinh hạnh phúc. Tất cả học sinh trong lớp cần được tôn trọng, được yêu thương và được tạo cơ hội để thể hiện tình yêu thương. Học sinh đều được tạo cơ hội học tập, vui chơi phù hợp với nhu cầu, khả năng của mình. Trẻ tự tin, hợp tác, chủ động, chia sẻ và yêu thương trong học tập, sinh hoạt, vui chơi, thư giãn.

Phụ huynh hạnh phúc

Trong tiêu chí xây dựng lớp học hạnh phúc không chỉ giáo viên và học sinh hạnh phúc, cha mẹ cũng cần biết ý nghĩa lớp học hạnh phúc. Phụ huynh chủ động tham gia các hoạt động giáo dục, chăm sóc và các hoạt động khác của trẻ tại lớp học. Cha mẹ trân trọng, yêu quý và tin tưởng vào giáo viên giảng dạy cho con em mình.

Mối quan hệ trong và ngoài lớp học

Mô hình lớp học hạnh phúc bao gồm hạnh phúc trong các mối quan hệ trong và ngoài lớp. Vì vậy tiêu chí lớp học hạnh phúc cần có mối quan hệ giữa học sinh và học sinh, học sinh với giáo viên, giáo viên với giáo viên cần được xây dựng dựa trên mối quan hệ tích cực, yêu thương, tôn trọng, chia sẻ và giúp đỡ.

Bên cạnh đó cần có sự phối hợp giữa lớp học với nhà trường, lớp học với gia đình và xã hội. Từ đó tạo nên sự thống nhất, tin tưởng cùng xây dựng lớp học, trường học hạnh phúc.

Giáo viên hạnh phúc

Trong mô hình lớp học hạnh phúc, giáo viên cũng cần được hạnh phúc. Giáo viên tự chăm sóc sức khỏe về tâm lý, thể chất và trang bị cho bản thân các kỹ năng sống, giá trị sống phù hợp với nhân cách, đạo đức trong môi trường giáo dục. Đồng thời thực hiện hỗ trợ đồng nghiệp khắc phục khó khăn để hoàn thành tốt các nhiệm vụ được giao.

Thầy cô giáo tự bồi dưỡng về chuyên môn, nghiệp vụ, nhận thức để thực hiện công tác giáo dục trẻ. Giáo viên thường xuyên thể hiện cảm xúc tích cực, thực hiện việc giáo dục lấy trẻ làm trung tâm phù hợp với yêu cầu đào tạo của nhà trường.

Giải pháp xây dựng lớp học hạnh phúc

Mô hình lớp học hạnh phúc ngày càng được phát triển tại các nhà trường từ bậc học mầm non đến THPT. Tuy nhiên để đạt được thành quả này cần tiến hành đồng bộ nhiều giải pháp. Trong đó có:

Sự phối hợp giữa nhà trường và gia đình

Không thể phủ nhận vai trò chủ đạo của giáo dục trong việc hình thành và phát triển nhân cách con người. Giáo dục bao gồm giáo dục của nhà trường, giáo dục xã hội và giáo dục từ gia đình. Chính vì vậy sự phối hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội là hết sức cần thiết để hướng tới đạt được mục tiêu giáo dục, nhất là giáo dục các chuẩn mực đạo đức cho học sinh.

Vai trò của giáo viên chủ nhiệm

Trong giáo dục tại nhà trường, giáo viên chủ nhiệm là người trực tiếp thay mặt nhà trường thực hiện giáo dục học sinh. Giáo viên chủ nhiệm cũng chính là người thực hiện liên kết, phối hợp với các đoàn thể trong nhà trường, giáo viên bộ môn và gia đình, xã hội.

Vì vậy để thực hiện xây dựng lớp học hạnh phúc giáo viên chủ nhiệm cần kiên trì, tâm huyết với nghề, có phương pháp chủ nhiệm tốt và kế hoạch hợp lý, toàn diện. Giáo viên chủ nhiệm chính là hình ảnh thân thuộc, gần gũi có ảnh hưởng không nhỏ đến học sinh. Vì vậy thầy cô cần trau dồi năng lực chuyên môn, trở thành tấm gương sáng về tư cách đạo đức, tác phong, chuẩn mực trong ứng xử, trang phục, lời nói... để tạo uy tín với học sinh.

Vai trò của phụ huynh

Không chỉ dừng ở lại phía nhà trường, một lớp học hạnh phúc cũng cần có giáo dục từ ngay trong chính các gia đình. Cha mẹ cần trở thành tấm gương tốt cho trẻ học hỏi. Phụ huynh phối hợp tốt với giáo viên chủ nhiệm, nhà trường, tham gia đầy đủ các buổi họp phụ huynh để kịp thời nắm bắt các thông tin về học tập, rèn luyện về tri thức, văn hóa, đạo đức của con em mình.

Mỗi phụ huynh cần hiểu đúng và thực hiện tốt vai trò quan tâm, xây dựng tổ chức hội cha mẹ học sinh vững mạnh, giữ mối liên hệ thường xuyên với giáo viên và nhà trường. Phát

huy vai trò, chức năng của hội cha mẹ học sinh trong việc giáo dục, động viên trẻ chấp hành nội quy của lớp học, gia đình và các chủ trương của Pháp luật, của Đảng và Nhà nước.

Các tổ chức chính trị – xã hội

Chú trọng xây dựng các mối quan hệ, sự phối hợp chặt chẽ giữa gia đình, tổ dân phố, công an khu vực và chính quyền địa phương nơi trường đóng là cách để xây dựng lớp học hạnh phúc. Nhà trường cần thường xuyên trao đổi thông tin thông qua các công văn, văn bản, báo cáo định kỳ đồng thời triển khai kế hoạch với chính quyền địa phương. Cần có đánh giá nhận xét của chính quyền địa phương, các bộ phận có liên quan về hoạt động sinh hoạt hè của học sinh.

Tổ chức ký cam kết trách nhiệm giữa chính quyền địa phương và nhà trường trong quản lý, giáo dục để tạo được sự hỗ trợ tích cực của các lực lượng ngoài nhà trường, Từ đó hình thành quy trình khép kín trong công tác giáo dục đạo đức học sinh.

Đổi mới phương pháp dạy học

Biểu tượng lớp học hạnh phúc mà mục tiêu, đích đến của các trường học hạnh phúc. Để xây dựng lớp học hạnh phúc thì một trong những giải pháp quan trọng cần thực hiện là đổi mới phương pháp dạy học. Thông qua viên dạy học, giáo viên cần truyền thụ tri thức, kỹ năng đồng thời tìm hiểu tâm tư, nguyện vọng của học sinh để các em không chỉ học tập mà còn cảm thấy hạnh phúc.

Giờ học hạnh phúc là giờ học cả học sinh và thầy cô giáo đều có cảm giác vui vẻ, hứng thú, mong chờ và những rung cảm. Lớp học là nơi mà học sinh khơi gợi niềm yêu thích học tập, được học những gì có ý nghĩa, các bài học thú vị, được trải nghiệm. Vì vậy giáo viên cần đổi mới phương pháp dạy học, không dạy học theo kiểu nhồi nhét, áp dụng phương pháp dạy học tiên tiến như: dạy học trải nghiệm, dạy học dự án, dạy học chủ đề tích hợp liên môn, đặt câu hỏi phát triển năng lực học sinh...

Xây dựng bộ máy tổ chức tự quản trong lớp

Xây dựng bộ máy tổ chức tự quản trong lớp có năng lực sẽ đóng vai trò quan trọng để tạo thành tập thể lớp học đoàn kết và xây dựng lớp học hạnh phúc. Việc tổ chức bộ máy tự quản cho lớp được giáo viên chủ nhiệm thực hiện căn cứ vào 1 số yếu tố như: sơ yếu lý lịch, ý kiến của giáo viên bộ môn, sự tín nhiệm của học sinh, sự tự tin của học sinh ứng cử, thông qua quan sát quá trình học tập, lao động của các học sinh.

Cơ cấu bộ máy tổ chức tự quản trong lớp bao gồm: lớp trưởng, bí thư chi đoàn, lớp phó lao động, lớp phó học tập, lớp phó văn thể, các tổ trưởng. Giáo viên cần có sự chọn lựa phù hợp, phân công rõ ràng nhiệm vụ cho từng chức danh. Các thành viên trong ban cán sự lớp nên có sổ ghi chép chi tiết các hoạt động do mình phụ trách. Cuối mỗi tuần, mỗi tháng giáo viên chủ nhiệm cần kiểm tra, theo dõi và đánh giá cụ thể.

Thiết kế lớp học xanh, lớp học hạnh phúc

Theo yêu cầu đổi mới về giáo dục, môi trường học tập không đơn thuần là nơi để học văn hóa mà còn là nơi để rèn luyện thể chất, giao lưu tiếp xúc bạn bè và phát triển tiềm năng, cá tính của riêng mình. Vì vậy mỗi lớp học cũng là không gian để học sinh có cảm giác tâm lý thoải mái nhất khi học tập, vui chơi, thư giãn.

Thiết kế lớp học xanh với 5 tiêu chí không gian xanh sạch đẹp, thân thiện và sáng tạo đã được phát động tại nhiều trường học. Học sinh tự chủ động xây dựng kế hoạch với nhiều ý tưởng sáng tạo mang tính giáo dục và được đánh giá cao. Các tổ phân công, chủ động bố trí, sắp xếp không gian lớp học theo yêu cầu tạo thành các góc xanh giúp học sinh và giáo viên cảm thấy thư giãn sau những giờ học căng thẳng.

Tạo hứng thú trong giờ sinh hoạt

Giờ sinh hoạt lớp vốn được đánh giá là khô khan mà căng thẳng, vì vậy trong lớp học hạnh phúc các giáo viên chủ nhiệm cần tạo hứng thú cho học sinh trong giờ sinh hoạt. Có nhiều cách để đổi mới cho giờ sinh hoạt lớp như:

- Biến giờ sinh hoạt lớp thành buổi hội thảo nhỏ với nhiều chủ đề theo mỗi tuần trong đó người điều hành là ban cán sự lớp hoặc học sinh. Giáo viên gợi ý chủ đề sinh hoạt lớp theo các vấn đề đang được dư luận quan tâm để học sinh bàn luận, bày tỏ quan điểm, suy nghĩ của mình.

Thông qua những tranh luận trong giờ sinh hoạt phụ huynh có thể giúp học sinh bày tỏ những ý kiến của mình, giúp các em rèn luyện khả năng giao tiếp, kỹ năng thuyết trình, phát triển tư duy phản biện và kiểm chế cảm xúc. Qua đó, các em sẽ học được cách duy trì tình bạn lành mạnh thông qua việc học hỏi lẫn nhau, chia sẻ và lắng nghe.

- Tổ chức giờ sinh hoạt lớp thành buổi biểu diễn thể hiện tài năng hay tổ chức các trò chơi giúp học sinh cảm thấy thoải mái, đoàn kết và thêm yêu lớp mình. Giáo viên có thể giao nhiệm vụ tổ chức buổi biểu diễn hay trò chơi cho học sinh tự chuẩn bị, lên kế hoạch và điều khiển hoạt động. Thông qua hoạt động này trẻ phát triển khả năng hoạt động nhóm, lập kế hoạch, sự sáng tạo và kỹ năng lãnh đạo.

Thông qua những giờ sinh hoạt lớp nhẹ nhàng, vui tươi, hứng khởi không khí lớp học sẽ trở nên thoải mái. Học sinh sẽ mong chờ đến giờ sinh hoạt lớp và muốn nó kéo dài thêm nữa. Đây chính là không khí lớp học hạnh phúc mà chúng ta đang hướng đến.

Vai trò của giáo viên trong xây dựng lớp học hạnh phúc

Giáo viên là 1 trong những nhân tố đóng vai trò quan trọng nhất trong việc xây dựng lớp học hạnh phúc. Giáo viên chủ nhiệm là người được Hiệu trưởng bổ nhiệm, phân công chịu trách nhiệm quản lý, tổ chức, giáo dục học sinh trong lớp. Do đó vai trò của giáo viên trong lớp học là rất lớn:

- Thầy cô giáo chủ nhiệm chịu trách nhiệm trước ban giám hiệu và hội đồng giáo dục nhà trường về chất lượng giáo dục của lớp học do mình quản lý. Là người thực hiện kết nối đa chiều giữa các lực lượng giáo dục trong trường, ngoài trường với tập thể học sinh của lớp chủ nhiệm. Vai trò của giáo viên chủ nhiệm vừa là nhà quản lý, là nhà giáo dục, trực tiếp tổ chức cho học sinh thực thi mọi yêu cầu do nhà trường đặt ra.
- Giáo viên chủ nhiệm là người gần gũi, được coi như là cha mẹ trong gia đình là lớp học mà những đứa con chính là học sinh thân yêu của mình. Chính vì vậy thầy cô là người gần gũi, thấu hiểu và kịp thời dạy dỗ, uốn nắn những hành vi sai trái, phát huy phẩm chất tốt cho học sinh. Giáo viên là người chia sẻ, đồng viên, hỗ trợ học sinh trong học tập và trong cuộc sống.
- Giáo viên thực hiện việc xây dựng khối tập thể đoàn kết giữa học sinh với học sinh, tạo dựng tình cảm bền chặt trong lớp học. Khi lớp học trở thành tập thể vững mạnh, chất lượng giáo dục càng tốt, môi trường lớp học hạnh phúc thì tinh thần trách nhiệm và uy tín của giáo viên chủ nhiệm càng cao.
- Giáo viên chủ nhiệm có vai trò quan trọng trong các phong trào hoạt động của tập thể, cá nhân và sự phát triển nhân cách của học sinh. Từ đó xây dựng nên tập thể với không gian, màu sắc riêng nhưng là điển hình tiên tiến, là mảnh ghép hoàn thiện trong tập thể lớn của nhà trường.

Để xây dựng biểu tượng lớp học hạnh phúc thành công, học sinh đến trường hạnh phúc, người làm công tác chủ nhiệm cần giáo dục trẻ thông qua hoạt động đa dạng như sinh hoạt

chủ điểm tháng, sinh hoạt chi đoàn, thăm quan, trải nghiệm, giúp đỡ gia đình học sinh khó khăn, neo đơn... Các hoạt động, tổ chức trong lớp học cần lôi cuốn được học sinh tham gia để công tác giáo dục dễ dàng và hiệu quả hơn. Chất lượng học tập và tu dưỡng đạo đức của trẻ phụ thuộc rất nhiều vào sự đoàn kết, tinh thần kỷ luật, trật tự và truyền thống của tập thể.

Ngoài ra để lớp học hạnh phúc, giáo viên cần giữ vai trò chủ đạo trong việc phối hợp các lực lượng giáo dục từ gia đình đến lớp học và nhà trường. Trong đó nhà trường là cơ quan giáo dục chuyên nghiệp và giáo viên chủ nhiệm cần giữ vai trò chủ đạo trong điều phối hoạt động giáo dục cùng trường học để đạt hiệu quả tốt nhất.

Giáo viên chủ nhiệm cần hoàn thiện năng lực chuyên môn, kinh nghiệm công tác, uy tín để tập hợp lực lượng, phối hợp thành công các hoạt động giáo dục cho học sinh. Từ đó mang lại lợi ích cho học sinh lớp chủ nhiệm và tạo niềm hứng khởi, hạnh phúc cho các em khi đến lớp.

Xây dựng lớp học hạnh phúc là đích đến tạo mảnh ghép hoàn hảo cho trường học hạnh phúc. Trường học hạnh phúc chính là mục tiêu của các trường học cũng như toàn ngành giáo dục. The Dewey Schools hy vọng những thông tin tổng hợp trên đây sẽ hữu ích với các giáo viên, những người làm giáo dục và các phụ huynh đang quan tâm đến vấn đề này.

GIÁO VIÊN

Nguyễn Thị Hường

PHÓ HIỆU TRƯỞNG

Nguyễn Thị Lan Hương